

dog har der til vore dage været bevaret så meget af renaissancens Odense, at der nok kunne have været grundlag for grundige analyser, som det sker i f.eks. bygningsregistrarer eller i Køges byhistorie (1985).

*Peter Dragsbo*

HUGO MATTHIESSEN: De kagstrøgne. Et blad af prostitutionens historie i Danmark. Kbh., Samlerens forlag, 1986. 147 s. 128 kr.

Genudgivelsen af Hugo Matthiessens skildring fra 1919 af de prostitueredes vilkår i 1500- og 1600-tallet er en god idé. Hverken før eller siden er en udstødt gruppe blandt de nederste i samfundet blevet beskrevet med større indlevelse af en faghistoriker. I et kærligt efterskrift fortæller Nanna Damsholt om forfatteren i den senere prostitutions- og kvindeforsknings perspektiv og rejser spørgsmålet, om man er tvunget til at anerkende prostitutionen som en 'institution', der altid vil findes – som Hugo Matthiessen mente det – eller som et kvindefordærende 'erhverv', der kan afskaffes gennem kampen for kvindernes frigørelse.

*Benito Scocozza*

NIELS CHRISTENSEN: De fynske kornmøller og deres møllere ca. 1660-1800. Odense, Landbohistorisk Selskab, 1985. 240 s. Ill. 80 kr.

I dette let tilrettede speciale, som er blevet udgivet af Landbohistorisk Selskab i dets udmærkede række af specialeudgivelser i spartansk udstyr, har forfatteren sat sig det omfattende mål at belyse, hvorledes vilkårene for det fynske kornmølleri og erhvervets udøvere formede sig i perioden ca. 1660-1800.

Følgelig behandler det første hovedafsnit kornmøllerne som bebyggelse samt spørgsmålene vedrørende reguleringen af erhvervet, møllernes antal, deres lokalisering, ejerforhold og jordtilliggende, mens møllerne som socialgruppe undersøges i det andet hovedafsnit.

Forfatteren er i sin problemstilling og periodisering stærkt inspireret af den nyere opfattelse indenfor dansk landbrugsforskning, hvorefter Stavnshåndstiden er en økonomisk opgangstid for gårdmandsklassen, en opgang som skabte det nødvendige økonomiske fundament for de kostbare landbrugsreformer sidst i 1700-tallet. Denne nyfortolkning er særligt blevet markeret af Thorkild Kjærgaard, der har understreget det skarpe skel mellem gårdmænd og husmænd, som også var en følge af reformerne. På denne baggrund har Niels Christensen derfor ønsket at undersøge om møllerne i deres sociale udvikling fulgte gårdmands- eller husmandsklassen. Problemstilling og periodisering forekommer på denne baggrund velbegrundet, men det er en yderst omfattende arbejdsopgave, der ifølge nærværende anmelders skøn ikke er blevet løst for det andet hovedafsnits vedkommende, trods en række udmærkede tilløb.

Det er derfor et spørgsmål, om Niels Christensen ikke burde have koncentreret sig om en udbygning af undersøgelsen i det første hovedafsnit. Dette afsnit fremtræder som helhed godt og grundigt gennemarbejdet. Hovedkilderne er møllebeskrivelserne i arbejderne fra Chr. V's matrikulering og bygningsbeskrivelserne til brug for udskrivningen af bygningsskatten 1802. Hertil knyttes